langesid pölwili ja palluſid lubba, pühha ſõawäe kaſa minna. Surem oſſa teiſed piiskoppid ja palju ilmlikud wallitſejad teggid niſammoti. Neñad ömblesid köik, pühha aua ründajate kombet möda, ühhe puñaſe risti oña parrema õlla peale tõutatut ettemõtmiſe tunnistähheks. Wäggew krahw Raimund, Toulouſe linnaſt, ſatis sõñumid, kudda teña jubba ſure ulga rüütlitega pühha ſõa wasto walmistatud olli, mis peale weel eñam ſõamehhi risti tähte wõttis. Sedda iggatſemiſt, et paapſt iſſe ſõa wäe pealikuks tulleks, ei wõtnud Urban täita, waid niñetas wagga, õiglaſe piiskoppi Ademari oña aſſemel üllemaks waimolikuks wäe pealikuks.

Selle peale reiſis paapſt Prantſuſe maal ümber, kihhutas iſſe tagga, mis läbbi pühha ſõameeste ulk pääw päwalt eñam koſſus. Teiſed waimolikud ja ilmlikud iſſandad, kes Klermontis risti tähte õllale wõtnud, püüdſid iggamees oña koddu ſedda asja laiale lahhutada, ja oña waimustuſt teistele jäggada. Iggaüks näggi iñetähteſi taewa külles, mis Juñala tahtmiſt töttelikult kulutaſid. Üks tulline te, nõnda rägitakſe, läks üllewal taewa ſiñiſeſt läbbi ommiko pole, ja nattuke aega iljemine paistis pool taewaſt werri puñane. Üks preester olli taewa külles möeka, teine ſuurt ſõawägge näinud, üks kolmas: kaks tulliſt rüütlid teine teiſega taplemas, ja ristitähhega ehhitut ſõamehhe wõitu ſamas; jah, tõsteti ka juttu üllesſe, et üks endine ſuur kuñingas ſurnuteſt tõusnud, ſõa wäe pealikuks piddi aſſuma. —

üks kurri tõbbi, mis rahwa keskel ſel aeal likumas olli, niñetati pühha tullukeſeks, ja peti juñalikuks nuhtluſeks aeawiwitamiſe pärraſt.

Seſiñane ſuur ning laialine likumine, mis nüüd Europas allustas, wältas liggi kaks ſadda aastat; Sakſa maalt ja Prantſuſe maalt, Inglis-, Italiamaalt ja külmailt põhja mailt läkſid ſõa-wäed ſõawäggede järrel Ommiko male, ja arwatakſe et liggi ſeitſe miljoni iñimeſi ſeal Europaſt Aſia läks. Köigile ristiſõitjatele (nõnda niñetati neid pühha ſõa-mehhi) tõutati täieliku pattude andeks andmiſt, ja kellel palju rahha ning warra mahha jäi, nende oña lubbas kirriko wallitſus täielikult oida kunni perremehhed taggaſi jõudſid; järrele jänud leskede ja waeste laste eeſt lubbati iſſaliku oolt kanda. Niſuggused waimolikud lubbatuſed ſaid ſure ulgale troostiks, ja kedda tõutatut taewa palga lotus ei jõudnud waimustada, neid kihhutas ahnuſe iño tagga, Ommiko maalt rikkaſt naudi ſada. Palju pärris tallorahwaſt, kellel wägga kibbe ellamine olli, wõttis rõemuga risti tähte õllale, mis läbbi nad õlpſamat põlwe lootſid ſada. Suur ulk läks naiſe ja lapſe ja köige ellamiſe warraga tele.

Eſſimene ristiſõit. (1096 kumi 1099.)

Eſſiotſalt, kus ristiſõitmiſe kihhin tõuſis ja köik Ühtopoolſed maad ſõa wasto walmistaſid, jäi Sakſama likumata, ſeſt et keiſer ja paapſt teine teiſega rüdleſid. Surem oſſa eſſimeſi ristiſõitjaid tulli Italia

Ma-rahwa Kassuline Kalender 1856, lk 21